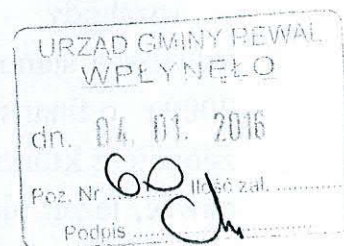

Szczecin, dnia 30 grudnia 2015 r.

**Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie**

WK.0913.1245.35.D.2015

***Pan
Robert Skraburski
Wójt Gminy
Rewal***

Informuję Pana, że działając na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), w okresie od 26 sierpnia 2015 r. do 30 października 2015 r., Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę doraźną w zakresie wybranych zagadnień dotyczących gospodarki finansowej Gminy Rewal. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2015 r.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Panu w dniu 8 grudnia 2015 r.

Stwierdzono, że zadłużenie Gminy wynosiło:

- na koniec 2014 r. – 146 114 274,79 zł, tj. 270,73 % dochodów wykonanych według stanu na koniec tego okresu sprawozdawczego,
- na dzień 30 czerwca 2015 r. – 144 517 493,41 zł, tj. 292,38 % dochodów planowanych do wykonania na rok 2015.

W trakcie kontroli ustalono, że Wójt powierzył Skarbnikowi, odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości.

Z ustaleń zawartych w protokole wynika, że w okresie objętym kontrolą wystąpiły następujące nieprawidłowości:

1. W 2014 r., na podstawie umowy z dnia 11 czerwca 2013 r., audyt wewnętrzny w Gminie prowadzony był przez firmę zewnętrzną, zamiast przez audytora wewnętrznego zatrudnionego w Urzędzie Gminy pomimo, że planowane wielkości budżetowe jednostki samorządu terytorialnego w roku 2014 wynosiły:
  - dochody 49 818 880,00 zł
  - wydatki 49 543 760,00 zł

– przychody	53 000 000,00 zł
– rozchody	53 275 120,00 zł

Powyższe stanowiło naruszenie art. 278 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym audyt wewnętrzny może być prowadzony przez usługodawcę, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów oraz kwota wydatków i rozchodów jest niższa niż 100 000 tys. zł. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 20 i 21 protokołu kontroli.

2. W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015-2042, przyjętej uchwałą Nr XV/70/15 Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2015 r., której nieważność stwierdziło Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwałą Nr XVII.170.K.2015 z dnia 22 lipca 2015 r., ustalono:

- na rok 2015:
  - dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, obliczony w oparciu o wielkości budżetowe wykonane w roku 2014, w wysokości 25,64 %;
  - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań w wartości 20,95 %, zamiast – po uwzględnieniu zobowiązań wobec instytucji finansowej innej niż bank, przypadających do spłaty w dniu 30 września 2015 r., których termin zapłaty zmieniono umowami z dnia 31 stycznia 2015 r. – w wysokości 119,59 % (przekroczenie dopuszczalnego wskaźnika o 93,95 %);
- na rok 2017:
  - dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, obliczony w oparciu o wielkości budżetowe wykonane w roku 2014, w wysokości 5,64 %,
  - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań w wartości 22,46 %, zamiast w wysokości 64,80 % (przekroczenie dopuszczalnego wskaźnika o 59,16 %).

Ustalenie ww. wskaźników bez uwzględnienia wielkości zobowiązań podlegających spłacie w terminach wynikających z dokumentów, będących w dyspozycji jednostki, świadczy o braku realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2015-2042 i było niezgodne z art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt, który organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego przedłożył projekt uchwały tej treści – str. 74-79 protokołu kontroli.

3. Pomimo przystąpienia do programu postępowania naprawczego, na realizację zadań niebędących obligatoryjnymi oraz nienależącymi do zadań

własnych, w roku 2014 oraz I półroczu 2015 r. Gmina zaciągnęła zobowiązania o łącznej wartości 60 448,23 zł oraz poniosła wydatki w podanym zakresie odpowiednio w kwotach 241 992,80 zł i 113 720,00 zł, czym naruszono art. 240a ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), za co odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 105-108 protokołu kontroli.

4. W latach 2012-2014 na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu Gmina zaciągnęła podlegające spłacie do końca roku budżetowego kredyty krótkoterminowe:
  - w dniu 12 stycznia 2012 r. do wysokości 2 500 000,00 zł, z którego zobowiązanie w kwocie 2 419 535,34 zł spłacono po zakończeniu roku 2012 ze środków kolejnego kredytu krótkoterminowego, zaciągniętego przez jednostkę w 2013 r. na sfinansowanie jej przejściowego deficytu w roku 2013;
  - w dniu 10 stycznia 2013 r. do wysokości 2 500 000,00 zł, z którego zobowiązanie w kwocie 1 092 400,34 zł – na podstawie zawartej umowy z dnia 16 stycznia 2014 r. – zostało przez bank jednorazowo potrącone z rachunku jednostki w dniu 28 lutego 2014 r. z udzielonego Gminie kolejnego kredytu krótkoterminowego, zaciągniętego na sfinansowanie deficytu jednostki samorządu terytorialnego w roku 2014;
  - 16 stycznia 2014 r. do wysokości 2 500 000,00 zł na podstawie umowy zawartej z bankiem, zmienionej aneksami spisany do tej umowy; do końca roku budżetowego nie zostało spłacone zobowiązanie w kwocie 2 464 773,31 zł.

Zaniechanie wykonania obowiązku spłaty do końca lat 2012-2014 kredytów zaciągniętych w podanym okresie na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowiło naruszenie art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za co odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 29-36 protokołu kontroli.

5. W latach 2013-2015 obsługę kasową, polegającą na prowadzeniu rachunków bankowych dla jednostki samorządu terytorialnego oraz związanych z tym rozliczeń, prowadził Bank Spółdzielczy w Gryficach Oddział w Rewalu. We wskazanym banku, w prowadzonym dla niej rachunku bieżącym, w latach 2013 i 2015 na finansowanie bieżących potrzeb budżetu Gmina zaciągnęła kredyty krótkoterminowe do wysokości 2 500 000,00 zł, na które poniosła wydatki w kwocie przekraczającej 14 000 euro w roku 2013 oraz 30 000 euro w roku 2015. Wymienione czynności objęte katalogiem

usług świadczonych w ramach obsługi bankowej budżetu jednostki samorządu terytorialnego były wykonywane przez bank, który nie został wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, co było niezgodne z art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 28, 37-40 protokołu kontroli.

6. W roku 2014 oraz w I półroczu 2015 r. Gmina zawarła umowy o restrukturyzację zobowiązań o wartościach odpowiednio 66 973 631,86 zł i 68 295 820,68 zł, którymi cenę za wskazane usługi finansowe określono odpowiednio na kwoty: 12 572 060,94 zł i 15 481 391,46 zł, tj. w wysokościach znacznie przekraczających w złotych równowartość 30 000 euro. Udzielenie zamówień na ww. usługi nastąpiło z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych, czym naruszono art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ponadto przed zawarciem ww. umów wywołujących ekonomiczne skutki podobne do umowy kredytu lub pożyczki, na podstawie których zaciągnięte zostały zobowiązania na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych, Wójt nie wykonał obowiązku wystąpienia do regionalnej izby obrachunkowej w celu uzyskania opinii o możliwości spłaty ww. zobowiązań, co było niezgodne z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 42 i 43 protokołu kontroli.
7. Z powodu braku środków finansowych w ustalonych terminach nie dokonano spłat zaciągniętych kredytów, a kolejnymi umowami wprowadzono zmiany w harmonogramach spłat ww. zobowiązań oraz – wbrew zakazowi, wynikającemu z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – dopuszczono do kapitalizacji odsetek wymagalnych i karnych należnych wierzycielowi, i tak:
  - a) ugodą z dnia 26 listopada 2013 r. skonsolidowano zobowiązania Gminy wobec banku, wynikające z 7 umów na łączną kwotę 13 253 803,05 zł (12 810 682,87 zł kapitał główny + odsetki wymagalne i karne 443 120,18 zł);
  - b) na podstawie aneksu nr 1 z dnia 8 kwietnia 2013 r. bank przejął zobowiązania Gminy w wysokości ogółem 1 801 915,63 zł (1 645 175,11 zł kapitał główny + odsetki 110 534,48 zł).Ponadto w księgach rachunkowych jednostki nie dokonano zmiany wynikającej z konsolidacji w jedną siedmiu ww. wierzytelności banku, do czego doszło na podstawie ugody z dnia 26 listopada 2013 r. Powyższe było niezgodne z zasadą prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 134 według

umów kredytowych, określoną obowiązującą w Urzędzie Gminy polityką rachunkowości, wprowadzoną do stosowania zarządzeniem Nr 15/2014 Wójta z dnia 11 stycznia 2014 r. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Wójt i Skarbnik – str. 52-54 protokołu kontroli.

8. Wskutek utraty płynności finansowej, w terminach miesięcznych począwszy od 31 stycznia do 30 czerwca 2015 r., wyznaczonych Porozumieniem z dnia 5 sierpnia 2014 r. o spłacie wymagalnych wierzytelności w kwocie 32 964 061,27 zł, jednostka nie wykonała obowiązku zapłaty ww. zobowiązań dłużnych wobec banku, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ponadto wskazanym porozumieniem dopuszczono do skapitalizowania odsetek w wysokości 643 553,40 zł, co było niezgodne z art. 92 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 26 protokołu kontroli.
9. W latach 2012-2014 zaciągnięto zobowiązania obciążające jednostkę bez zabezpieczenia w budżetach środków na ich zapłatę oraz bez ujęcia tych zobowiązań w Wieloletnich Prognozach Finansowych:
  - a) w dniu 21 listopada 2012 r. zawarto porozumienie o przejęciu od obcej spółki kanalizacji deszczowej za cenę 191 995,39 zł, płatną w następujących wysokościach i terminach:
    - 30 000,00 zł w roku 2013,
    - 54 000,00 zł w roku 2014,
    - 54 000,00 zł w roku 2015,
    - 53 995,39 zł w roku 2016;
  - b) w dniu 12 czerwca 2014 r. z obcą spółką zawarto porozumienie o przejęciu przez Gminę budynku na działce nr 620, położonej w Niechorzu za cenę 128 965,71 zł, zobowiązując się do zapłaty należności w ratach:
    - I w wysokości 28 965,71 zł do dnia 31 lipca 2014 r.,
    - II w wysokości 50 000,00 zł do dnia 31 sierpnia 2014 r. (zobowiązanie zapłacono dopiero w roku 2015),
    - III w wysokości 50 000,00 zł do dnia 30 września 2014 r. (zobowiązanie zapłacono dopiero w roku 2015).Zaciągnięcie ww. zobowiązań niemających pokrycia w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków oraz bez upoważnienia w tym zakresie organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego było niezgodne z art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wydatki poniesione na zapłatę ww. zobowiązań – wbrew zasadom określonym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia

2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) – jako wydatki bieżące sklasyfikowano w § 4300 – Zakup usług pozostałych, zamiast w § 6060 – Zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Wójt i Skarbnik – str. 92, 93, 95-97 protokołu kontroli.

10. Na realizację zadania inwestycyjnego pn. Nadmorska Kolejka Wąskotorowa (rozd. 60004):
- w 2014 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 7 802 297,93 zł, wskutek czego ich limit przewidziany w uchwale budżetowej w wysokości 900 000,00 zł (§ 6050) został przekroczony o kwotę 6 902 297,93 zł;
  - bez zabezpieczenia środków finansowych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego w dniach od 21 kwietnia do 25 maja 2015 r. zaciągnięto zobowiązania w łącznej kwocie 347 324,78 zł, w tym w wysokości 117 324,78 zł na realizację „małej architektury” oraz w wartości 230 000,00 zł na „Zagospodarowanie terenów zielonych przy budynkach dworcowych w Gminie Rewal”;
  - bez upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej w okresie od 30 stycznia do 15 maja 2015 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 551 695,44 zł (§ 6050 – 543 571,86 zł i § 6057 – 8 123, 58 zł);
  - w okresie od 18 sierpnia do 9 września 2015 r., na podstawie 4 umów, jednostka zaciągnęła zobowiązania w łącznej kwocie 568 067,51 zł, wskutek czego limit wydatków na realizację ww. zadania, według stanu na dzień 30 września 2015 r., został przekroczony o kwotę 486 264,06 zł.

Zaciągnięcie ww. zobowiązań oraz poniesienie wydatków niemających pokrycia w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków stanowiło naruszenie odpowiednio art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 254 pkt 3 w zw. z art. 44 ust. 1 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 83-85 i 111 protokołu kontroli.

11. Na realizację zadań bieżących związanych z oczyszczaniem miast i wsi (rozd. 90003), objętych ewidencją w § 4300 – Zakup usług pozostałych:
- a) w 2014 r.:
- zaciągnięto zobowiązania, których wartość według stanu na dzień 31 grudnia wynosiła 6 097 540,18 zł i o kwotę 4 057 183,18 zł przekroczyła limit na realizację ww. zadań, ustalony uchwałą budżetową

jednostki (2 040 357,00 zł), co było niezgodne z art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;

- poniesiono wydatki w kwocie 3 742 788,19 zł (183,44 % planu), wskutek czego ich limit określony w budżecie jednostki został przekroczony o kwotę 1 702 431,19 zł, czym naruszono art. 254 pkt 3 w zw. z art. 44 ust. 1 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

b) według stanu na koniec II kwartału 2015 r.:

- zobowiązania wymagalne wynosiły 3 869 213,10 zł, a na ich zapłatę w budżecie jednostki nie zabezpieczono środków finansowych,
- zaciągnięte zobowiązania i poniesione wydatki wynosiły ogółem 3 929 612,35 zł, co stanowiło 122,80 % rocznych wydatków przewidzianych na realizację tego zadania w budżecie jednostki.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 126, 127 i 129 protokołu kontroli.

12. W związku z ciągłym brakiem środków finansowych nieterminowo regulowano zobowiązania publiczno-prawne:

a) wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin w latach 2014 i 2015 w kwotach odpowiednio: 1 602 856,86 zł i 885 210,80 zł wraz z odsetkami w wysokościach odpowiednio: 162 871,64 zł i 79 750,26 zł dokonane zostały w drodze egzekucji administracyjnej z rachunku bankowego jednostki; do końca września 2015 r. nie odprowadzono podlegających wpłacie do budżetu państwa należności za maj i czerwiec 2015 r. w łącznej kwocie 442 605,40 zł, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.);

b) zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy w latach 2014 i 2015 w kwotach odpowiednio: 429 152,60 zł i 258 733,00 zł odprowadzono z opóźnieniem w 2014 r. od 1 do 99 dni i w 2015 r. od 2 do 24 dni po terminie, określonym art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.); wskutek powyższego z budżetu jednostki poniesiono wydatki na zapłatę odsetek za zwłokę w wysokościach: 1 580,00 zł w roku 2014 oraz 377,00 zł w roku 2015;

c) zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy w 2014 r. w łącznej kwocie 1 331 015,60 zł odprowadzono z opóźnieniem wynoszącym

od 6 do 203 dni, a w roku 2015 w kwocie 907 020,55 zł z opóźnieniem od 3 do 44 dni po terminie, określonym art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.); wskutek powyższego z budżetu jednostki poniesiono wydatki na zapłatę odsetek za zwłokę w wysokościach: 8 687,22 zł w roku 2014 oraz 2 311,00 zł w I półroczu 2015.

Nieprzestrzeganie obowiązku dokonywania wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych ich rodzajów stanowiło naruszenie art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 56-63 protokołu kontroli.

13. Z powodu braku środków finansowych w badanym okresie nie przestrzegano obowiązku, wynikającego z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, polegającego na dokonywaniu wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Z tytułu zwłoki w regulowaniu zobowiązań za nabyte usługi, dostawy i roboty budowlane w okresie od lipca 2012 r. do grudnia 2014 r. Gmina poniosła wydatki na odsetki karne w łącznej kwocie 314 282,05 zł, za co odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 64-67 protokołu kontroli.
14. Wskutek zaniechania wykonania czynności sprawdzających, wymaganych art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613), polegających na weryfikacji danych zawartych w deklaracji na podatek od nieruchomości, złożonej przez podatnika (nr indeksu 221-10220593775615031) nie stwierdzono, że pomimo nieprowadzenia przez ww. odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego podatnik wykazywał powierzchnię użytkową 527 m² budynków zajętych na prowadzenie tego rodzaju działalności. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. wymiaru podatków, a z nadzoru Wójt – str. 92 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli podatnika wezwano do złożenia korekty deklaracji podatkowych, a przypis jego zobowiązania podatkowego na rok 2015 zwiększono o 7 721,00 zł. Jednocześnie dokonano również korekty przypisu za lata 2011-2014 na łączną kwotę 28 589,00 zł. Należny podatek wraz z odsetkami w łącznej kwocie 42 310,00 zł podatnik wniósł na rachunek bankowy jednostki w październiku 2015 r.

15. Z naruszeniem obowiązujących przepisów w badanym okresie dokonano potrąceń z wierzytelności zobowiązanych:

- a) w dniu 10 kwietnia 2015 r. dokonano potrącenia podatkowych należności Gminy z wierzytelności spółki komunalnej „Wodociągi Rewal”, która nie powstała z tytułu zamówień wykonanych przez ww. podmiot na podstawie umowy zawartej w trybie przepisów o zamówieniach publicznych i dotyczyła zapłaty przez ww. spółkę za Urząd Gminy jego zobowiązania w łącznej kwocie 262 040,31 zł za energię elektryczną zużyta w 2013 r., czym naruszono art. 64 § 2 w zw. z art. 65 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa;
- b) bez wydania postanowienia, o którym jest mowa odpowiednio: w art. 64 § 5 pkt 2 w zw. z art. 65 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz art. 62 ust. 2 w zw. z art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w badanym okresie z wymagalnych wierzytelności spółki komunalnej „Wodociągi Rewal” za usługi wywozu odpadów komunalnych potrącono należne Gminie podatkowe zobowiązania ww. podmiotu w łącznej kwocie 530 855,98 zł;
- c) na podstawie trójstronnego porozumienia kompensacyjnego z dnia 3 lipca 2015 r. z niepodatkowych należności budżetu Gminy za nieruchomości sprzedaną na rzecz osób fizycznych dokonano potrącenia zobowiązania spółki „Wodociągi Rewal” w wysokości 123 192,89 zł za paliwo dostarczone tej spółce przez podmiot, będący własnością nabywcy nieruchomości komunalnej, czym naruszono określone art. 62 ust. 2 w zw. z art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zasady dokonywania potrąceń wzajemnych, bezspornych i wymagalnych wierzytelności zobowiązanego z tytułu zamówień wykonanych przez niego na podstawie umów zawartych w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, pod warunkiem, że potrącenie to jest dokonywane przez tego zobowiązanego i z tej wierzytelności.

W 2014 r. z należności budżetowych z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych, położonych w obrębie Niechorze i oznaczonych w ewidencji Nr 619 i Nr 620 – na wniosek nabywcy tych nieruchomości – dokonano również potrącenia wymagalnych zobowiązań Gminy w wysokości 570 000,00 zł wobec ww. osoby fizycznej za objętą ugodą wierzytelność zobowiązanego.

Z uwagi na permanentny brak środków finansowych na rachunku bankowym jednostki wartości wygasłych zobowiązań potrąconych z wierzytelności zobowiązanych nie wpłacono na rachunek bankowy Gminy, co by-

ło niezgodne odpowiednio z art. 64 § 7 w zw. z art. 65 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz art. 62 ust. 7 w zw. z art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Jednocześnie wskazane operacje bezgotówkowych rozliczeń zobowiązań Gminy z wierzytelnościami zobowiązanych objęto ewidencją w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki (Ma), czym naruszono obowiązującą zasadę dokonywania zapisów na ww. urządzeniu księgowym wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką i bankiem, określoną Planem kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, stanowiącym załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289, z późn. zm.). Przyjęta metoda, pomimo braku kasowo zrealizowanych wydatków wskazywała na ich poniesienie, co zostało zaprezentowane w sporządzonych za poszczególne okresy sprawozdawcze własnych jednostkowych Rb-28S sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych, obejmujących swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i organ jednostki samorządu terytorialnego. Wskutek powyższego ww. sprawozdania, wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119), zostały sporządzone nierzetelnie i nieprawidłowo pod względem merytorycznym. Za wskazane nieprawidłowości z zakresu rachunkowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik, zaś w pozostałym zakresie Wójt – str. 18, 128, 130-132, 142 i 143 protokołu kontroli.

16. Na podstawie oświadczenia Gminy z dnia 13 stycznia 2014 r. o przekazie świadczenia przysługującego jednostce samorządu terytorialnego z tytułu ceny nabycia nieruchomości gminnej, położonej w obrębie Pobierowo i oznaczonej w ewidencji Nr 435/10 – jej nabywca dokonał częściowej spłaty zobowiązania Gminy w kwocie 223 000,00 zł, za nabyte przez jednostkę samorządu terytorialnego w 2009 r. prawo wieczystego użytkowania nieruchomości Nr 206/6, położonej w obrębie Pobierowo wraz z prawem własności posadowionych na tej działce budynków. Ww. operację, pomimo braku kasowego jej wykonania, pod datą 15 stycznia 2014 r. ujęto w księgach rachunkowych jednostki (240 Pozostałe rozrachunki – Wn

i 130 Rachunek bieżący jednostki – Ma) jako wydatek poniesiony z rachunku bankowego Gminy, co było niezgodne z obowiązującą jednostkę zasadą dokonywania zapisów na koncie 130 wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką i bankiem, określoną Planem kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, stanowiącym załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjęta metoda, pomimo braku kasowo zrealizowanych wydatków wskazywała na ich poniesienie, co zostało zaprezentowane w sporządzonym za stosowny okres sprawozdawczy własnym jednostkowym Rb-28S sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych, obejmującym swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i organ jednostki samorządu terytorialnego. Wskutek powyższego ww. sprawozdanie, wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zostało sporządzone nierzetelnie i nieprawidłowo pod względem merytorycznym. Za wskazane nieprawidłowości z zakresu rachunkowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik, a w pozostałym zakresie Wójt – str. 103 protokołu kontroli.

17. Z powodu braku płynności finansowej jednostki, na podstawie umowy przekazania z dnia 13 października 2015 r., nabywcy nieruchomości położonej w obrębie Niechorze i w ewidencji oznaczonej Nr 911/39 zapłacili zobowiązanie dłużne Gminy wobec banku w kwocie 1 201 000,00 zł. Powyższe potwierdza brak możliwości regulowania przez jednostkę zobowiązań dłużnych z zachowaniem obowiązującej Gminę podstawowej zasady kasowego wykonania budżetu i dokonywaniu tego rodzaju operacji przy pomocy wydatków poniesionych z jej rachunku bankowego, określonej § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 143-145 protokołu kontroli.

18. W latach 2012-2014 Wójt nie wykorzystał przysługującego mu urlopu wypoczynkowego w wymiarze odpowiednio: 26, 26 i 24 dni (łącznie 76 dni), co było niezgodne z art. 161 i art. 168 w związku z art. 152 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Z tytułu niewykorzystania urlopu z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w 2015 r. ww. wypłacono ekwiwalent pieniężny w wysokości 43 363,40 zł brutto (za 31 dni) – str. 110 i 111 protokołu kontroli.
19. Odpis na Zakładowy Fundusz Socjalny:
- a) wynikający z korekty odpisu za rok 2013 w wysokości 361,00 zł przekazano na rachunek bankowy Funduszu w dniu 16 stycznia 2014 r., zamiast w grudniu 2013 r.,
  - b) należny do odprowadzenia w terminie do dnia 31 maja 2014 r. w wysokości co najmniej 54 808,92 zł (równowartość 75% rocznego odpisu w wartości 73 078,56 zł) przekazano na rachunek bankowy Funduszu w kwocie 16 000,00 zł, zaś pozostałą kwotę odpisu, tj. 57 078,56 zł – w grudniu 2014 r., zamiast w terminie do dnia 30 września 2014 r.,
  - c) do dnia 30 czerwca 2015 r. na rachunek bankowy Funduszu nie przekazano żadnych środków finansowych; należny odpis roczny wynosił 77 362,72 zł, z czego do odprowadzenia w terminie do dnia 31 maja 2015 r. przypadła kwota 58 022,04 zł,
- czym naruszono art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.) – pkt a-c w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349 z późn. zm.) – pkt a. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 145-149 protokołu kontroli.
20. Wskutek błędnej interpretacji obowiązujących przepisów prawa w 2014 r. jako dochód Gminy przyjęto wadium w kwocie 200 000,00 zł, w dniu 9 grudnia 2014 r. wniesione przez jednego z uczestników przetargu, zorganizowanego w celu zbycia nieruchomości położonej w Niechorzu, w ewidencji oznaczonej Nr 911/39 i na podstawie aktu notarialnego sprzedanej przez jednostkę samorządu terytorialnego dopiero w dniu 29 października 2015 r., czym naruszono art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zw. z art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto wprowadzenie do ksiąg rachunkowych 2014 r. wpłaconego wadium jako dochodu osią-

gniętego ze sprzedaży majątku świadczy o ich nierzetelności, wymaganej art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz o naruszeniu, określonej § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kasowej zasady wykonania budżetu, której istota polega na ujmowaniu wyłącznie zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowym rachunku budżetu. Wskutek zastosowania ww. metody środkami pochodzącymi z wadium sfinansowano deficyt budżetu Gminy (na dzień 31 grudnia 2014 r. wynoszący 2 464 773,31 zł), co było niezgodne z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który tego rodzaju wpływów nie wymienia jako dopuszczalne źródło sfinansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 145 protokołu kontroli.

21. Wydatki poniesione:

- w roku 2014 na gospodarkę odpadami ujęto w rozdziale 90003 Oczyszczanie miast i wsi, zamiast w rozdziale 90002 Gospodarka odpadami,
- w roku 2015 na oczyszczanie terenu Gminy ujęto w rozdziale 90002 Gospodarka odpadami, zamiast w rozdziale 90003 Oczyszczanie miast i wsi,

czym naruszono zasady klasyfikowania tego rodzaju wydatków, określone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 126 protokołu kontroli.

22. Z tytułu nabycia w dniu 25 czerwca 2009 r. prawa wieczystego użytkownika działki Nr 206/6 oraz prawa własności posadowionych na tej działce budynków, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wobec zbywcy ww. nieruchomości Gmina posiadała zobowiązania wymagalne w wysokości 2 534 290,09 zł, których nie wykazano w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, co było niezgodne § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 104 protokołu kontroli.

23. Z powodu niezachowania należytej staranności w sprawozdaniach Rb-NDS o nadwyżce/ deficycie jednostki samorządu terytorialnego wykazano dane o przychodach z tytułu kredytów i pożyczek oraz rozchodach na spłaty tych zobowiązań niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej:

	wg sprawozdania Rb – NDS	wg ewidencji księgowej	różnica
ROK 2014			
PRZYCHODY	8 474 751,39 zł	4 945 720,55 zł	3 529 030,84 zł
ROZCHODY	1 116 846,60 zł	4 439 220,28 zł	-3 322 373,68 zł
ROK 2015			
PRZYCHODY	0,00 zł	4 260 195,07 zł	-4 260 195,07 zł
ROZCHODY	1 580 978,63 zł	3 911 292,88 zł	-2 330 314,25 zł

co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 71 protokołu kontroli.

24. Wskutek braku staranności w wykonywaniu obowiązków pracowniczych do ksiąg rachunkowych jednostki roku 2014, w dniach 26 sierpnia i 3 września 2015 r., wprowadzono odpowiednio 6 829 oraz 793 operacji dotyczących grudnia 2014 r. Powyższe świadczy o zaniechaniu wykonania obowiązku ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki samorządu terytorialnego na ostatni dzień 2014 r., polegającego na nieodwracalnym wyłączeniu – w terminie do dnia 30 czerwca 2015 r. – możliwości dokonywania w nich zapisów, co było niezgodne z art. 12 ust. 4 w zw. z ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zw. z art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 10 i 11 protokołu kontroli.
25. Z powodu nieprawidłowej interpretacji obowiązujących przepisów prawa w okresie od 2 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. na konto księgowe 130 Rachunek bankowy jednostki:
- w roku 2014 na podstawie dowodów oznaczonych symbolami:
    - FR wprowadzono 272 operacje o łącznej wartości – 599,10 zł (Wn) i 634 959,37 zł (Ma),
    - NOT wprowadzono 341 operacji o łącznej wartości 2 153 177,36 zł (Wn) i 2 129 010,98 zł (Ma),
    - PK wprowadzono 1 139 operacji o łącznej wartości – 5 773 733,50 zł (Wn) i – 13 075 617,32 zł (Ma),

- PP wprowadzono 133 operacje o łącznej wartości 131 566,54 zł (Wn) i 149 610,59 zł (Ma),
- b) w I półroczu 2015 r. na podstawie dowodów oznaczonych symbolami:
- NOT wprowadzono 199 operacji o łącznej wartości 783 280,98 zł (Wn) i 790 900,98 zł (Ma),
  - PK wprowadzono 500 operacji o łącznej wartości – 700 846,97 zł (Wn) i – 1 006 650,74 zł (Ma),

pomimo, że nie miały one odzwierciedlenia na wyciągach bankowych, co było niezgodne z przyjętą w Urzędzie Gminy zasadą funkcjonowania ww. urządzenia księgowego, według której na koncie 130 zapisy są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Ponadto w podanym zakresie naruszono również, określoną § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zasadę kasowego wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z którą operacje dotyczące dochodów Gminy i jej wydatków ujmuje się w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowym rachunku budżetu oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych (...). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 11 i 12 protokołu kontroli.

26. Z powodu niezachowania należytej staranności w badanym okresie dowodom księgowym nie nadawano numerów identyfikacyjnych, odpowiadających zapisom w dzienniku, wskutek czego niemożliwym było jednoznaczne powiązanie tych zapisów ze sprawdzonymi, zatwierdzonymi i wprowadzonymi do ksiąg rachunkowych dowodami księgowymi, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 13 protokołu kontroli.
27. Wskutek błędnej interpretacji obowiązujących przepisów prawa w badanym okresie:
- a) dla rozrachunków ujmowanych w księgach rachunkowych na kontach 225 Rozrachunki z budżetami, 229 Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne oraz 240 Pozostałe rozrachunki nie prowadzono ewidencji zo-

bowiązań wymagalnych, co uniemożliwiło sprawdzenie danych wykazanych w badanym okresie przez jednostkę w sprawozdaniach w zakresie należności i zobowiązań wymagalnych;

b) w ewidencji zobowiązań wymagalnych, prowadzonej do konta 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, nie ujęto zobowiązań, których termin płatności minął według stanu na dzień:

- 31 grudnia 2014 r. w łącznej kwocie 194 443,02 zł,
- 30 czerwca 2015 r. o wartości ogółem 77 665,17 zł

czym naruszono art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zw. z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik (pkt a) oraz Główny specjalista, a z nadzoru Skarbnik (pkt b) – str. 44 i 45 protokołu kontroli.

28. W badanym okresie ewidencję zobowiązań z tytułu umów wywołujących ekonomiczne skutki podobne do umów pożyczek prowadzono na koncie 134 Kredyty bankowe, zamiast na koncie 260 Zobowiązania finansowe, co było niezgodne z obowiązującymi w jednostce zasadami ewidencji tego rodzaju zdarzeń, określonymi zarządzeniem Nr 15/2014 Wójta z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Budżetu i Finansów, a z nadzoru Skarbnik – str. 79 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli, pod datą 30 października 2015 r., w księgach rachunkowych Urzędu Gminy założono urządzenia księgowo dla konta 260-Zobowiązania finansowe, na których ujęto zobowiązania z ww. tytułów.

29. Do ksiąg rachunkowych założonych na rok 2014 wprowadzono konta analityczne do konta 134 Kredyty bankowe ze stanami początkowymi (po stronie Ma):

- 035 M.W. Trade – Kredyt nr 150/2014 o wartości 6 369 900,72 zł,
- 036 M.W. Trade – Kredyt nr 151/2014 o wartości 8 429 388,56 zł,
- 037 M.W. Trade – Kredyt nr 152/2014 o wartości 2 445 073,04 zł,

- 038 M.W. Trade – Kredyt nr 153/2014 o wartości 1 430 993,17 zł,
- 039 M.W. Trade – Aneks Nr 1 do poroz. 158/2013 o wartości 1 765 242,76 zł,
- 040 M.W. Trade – Aneks Nr 2 do poroz. 157/2013 o wartości 948 964,00 zł.

pomimo, że ww. zobowiązania zaciągnięto dopiero w dniu 25 lipca 2014 r., co świadczy o braku rzetelności tych ksiąg i było niezgodne z art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Ponadto w badanym okresie na koncie 134 041 ewidencją objęto również koszty prowizji i odsetek w kwotach: 1 084 435,55 zł według stanu na dzień 31 grudnia 2014r., a na dzień 30 czerwca 2015r. – 1 181 185,55 zł od zawartych w podanym okresie z instytucjami finansowymi innymi niż banki umów o restrukturyzację zadłużenia Gminy. Ewidencja kosztów z tytułu ww. prowizji powinna być prowadzona na odpowiednim koncie zespołu 7 Przychody i koszty ich uzyskania, zgodnie z przyjętymi w jednostce zasadami (polityką) rachunkowości, wprowadzoną do stosowania zarządzeniem Nr 15/2014 Wójta z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Budżetu i Finansów, a z nadzoru Skarbnik – str. 80 i 81 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli, pod datą 30 października 2015 r. z konta 134 wyksięgowano prowizje od zawartych umów oraz do ww. urzędu księgowego założono konta analityczne dla aktualnie obowiązujących umów.

30. Z powodu niezachowania należytej staranności w 2014 r. ewidencję księgową środków finansowych Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych prowadzono w Urzędzie Gminy na koncie 135 02 niezgodnie z operacjami, wynikającymi z wyciągów bankowych rachunku służącego do ich przechowywania, i tak:
- a) nie przestrzegano obowiązku ewidencjonowania wszystkich operacji pieniężnych na rachunku Funduszu (wpływów i wydatków), czym naruszono zasadą dokonywania zapisów na tym koncie zgodnie z danymi wynikającymi z dowodów bankowych, określoną zarządzeniem Nr 15/2014 Wójta z dnia 11 stycznia 2014 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy;
  - b) ewidencję na wskazanym urządzeniu księgowym zawężono wyłącznie do operacji związanych z wpłatami i wypłatami dotyczącymi funkcjonowania Funduszu, a sposób prowadzenia tej ewidencji spowodował,

że stan środków finansowych objętych ewidencją na ww. koncie księgowym przyjmował wartości ujemne, i tak:

- pod datą 17 stycznia 2014 r. dokonano wypłat 53 świadczeń socjalnych na kwotę ogółem 45 282,00 zł, pomimo że stan środków na rachunku bankowym Funduszu w podanym terminie wynosił jedynie 2 036,89 zł,
- pod datą 16 lutego 2014 r. dokonano wypłat 26 świadczeń socjalnych na kwotę 26 074,00 zł, wskutek czego saldo konta księgowego przyjęło wartość minus 53 319,11 zł,
- na koniec roku 2014 r. stan środków Funduszu według ewidencji prowadzonej na koncie 135 wynosił minus 47 538,63 zł, podczas gdy na rachunku bankowym tego Funduszu znajdowały się środki pieniężne w kwocie 265 391,40 zł,

co świadczy o braku rzetelności ksiąg rachunkowych, wymaganej art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, za co odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 145 i 146 protokołu kontroli.

Ponadto – wbrew zasadom funkcjonowania wyodrębnionego rachunku bankowego Funduszu, na którym zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, zgromadzone środki finansowe nie podlegają egzekucji, z wyjątkiem przypadków, gdy egzekucja jest prowadzona w związku ze zobowiązaniami Funduszu – w badanym okresie ww. rachunek bankowy służył do gromadzenia, a następnie wydatkowania środków na zadania bieżące Gminy, zamiast wyłącznie na działalność socjalną. Środki finansowe:

- w wysokości 30 000,00 zł w dniu 15 stycznia 2014 r. otrzymane przez Gminę od spółki „Wodociągi Rewal” w tym samym dniu zostały przekazane na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z przeznaczeniem na wypłaty:
  - zasiłków w łącznej kwocie 22 700,00 zł,
  - stypendiów w wysokości ogółem 1 340,28 zł;
- w kwocie 420 924,52 zł w dniu 17 stycznia 2014 r. przekazane z rachunku bankowego pn. „rewitalizacja kolei”:
  - w wysokości 400 000,00 zł w dniu 20 stycznia 2014 r. posłużyły do zasilenia rachunku bankowego pn. „Środki specjalne inne” w celu dokonania zwrotów wpłaconych wcześniej wadium przez uczestników przetargów na zakup nieruchomości,

- w kwocie 28 754,12 zł dnia 21 stycznia 2014 r. przeznaczono na zapłatę raty leasingowej za samochód zakupiony dla Zakładu Zieleni.

Łącznie w 2014 r. przez rachunek bankowy Funduszu jako „mylne operacje księgowe” przepłynęły środki finansowe w kwotach: wpływy (Wn) 851 205,96 zł i wydatki (Ma) 538 275,93 zł.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 146-149 protokołu kontroli.

31. W 2014 r. z naruszeniem obowiązujących przepisów dokonano sprzedaży nieruchomości, położonych w Niechorzu, oznaczonych w ewidencji nr 619 i nr 620, zabudowanych budynkiem ośrodka wczasowego:
  - a) w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia w formie przetargu ograniczonego z dnia 27 czerwca 2014 r. cenę nieruchomości określono na kwotę 120 000,00 zł, zamiast ustalić ją w wynikającej z operatów szacunkowych wartości 818 100,00 zł, co było niezgodne z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.);
  - b) ogłoszenie o I przetargu z ceną wywoławczą 820 000,00 zł podano do publicznej wiadomości w dniu 22 lipca 2014 r. tj. przed upływem, zamiast nie wcześniej niż 6 tygodni po wywieszeniu wykazu (27 czerwca 2014r.), czym naruszono art. 38 ust. 2 ww. ustawy;
  - c) II przetarg z ceną nieruchomości obniżoną do 410 000,00 zł ogłoszono w dniu 2 października 2014 r. tj. w siódmym dniu po negatywnym rozstrzygnięciu I przetargu (26 września 2014 r.), zamiast nie wcześniej niż po 30 dniach od zamknięcia tego przetargu, co było niezgodne z art. 39 ust. 1 ww. ustawy
  - d) pomimo, że cena wywoławcza nieruchomości przekraczała 100 000 euro, w podanym do publicznej wiadomości ogłoszeniu z dnia 2 października 2014 r. termin II przetargu wyznaczono na dzień 7 listopada 2014 r., zamiast nie wcześniej niż na dzień 3 grudnia 2014 r., czym naruszono zasady ogłaszania przetargów na sprzedaż tego rodzaju nieruchomości, określone § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 140-142 protokołu kontroli.
32. Kanalizacja deszczowa nabyta przez Gminę w dniu 31 stycznia 2014 r. za cenę 191 995,39 zł nie została objęta ewidencją środków trwałych jed-

nostki samorządu terytorialnego, czym naruszono obowiązek wynikający z art. 16 lit. d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 z późn. zm.). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 93 protokołu kontroli.

33. Według danych wynikających z prowadzonych w Urzędzie Gminy ksiąg rachunkowych na funkcjonowanie Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej w terminie do końca I półrocza 2015 r. Gmina poniosła nakłady w łącznej kwocie 46 029 325,84 zł, które zostały objęte ewidencją na kontach:
- na koncie 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje) „Kolej” – 43 931 653,60 zł,
  - na koncie 080 „Kolej modernizacja taboru kolejowego” – 2 097 672,24 zł

Ww. majątek co najmniej od 2014 r. eksploatowany (dzierzawiony) przez spółkę komunalną „Nadmorska Kolej Wąskotorowa” do dnia zakończenia kontroli nadal figurował w księgach rachunkowych jednostki jako niezakończona inwestycja gminna, co świadczy o braku rzetelności ksiąg rachunkowych i zaniechaniu wykonania na koniec 2014 r. obowiązku wyceny tych aktywów, czym naruszono art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Skarbnik – str. 118-123 protokołu kontroli.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz podjęcie następujących działań:

1. Zapewnienia prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostce samorządu terytorialnego z zachowaniem zasad określonych obowiązującymi przepisami.
2. Rzetelnego planowania wskaźnika spłaty zobowiązań dłużnych, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz podjęcia skutecznych działań w celu zachowania dopuszczalnych limitów zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

3. Ograniczenia wydatków jednostki wyłącznie do ponoszonych na realizację obligatoryjnych zadań własnych Gminy.
4. Przestrzegania obowiązku spłaty do końca roku budżetowego kredytów zaciągniętych na pokrycie występującego w ciągu tego roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
5. Przeprowadzenia procedury wyboru banku do obsługi budżetu Gminy z zachowaniem zasad obowiązujących w podanym zakresie.
6. Zaciągania długoterminowych zobowiązań dłużnych z dostawcami tego rodzaju usług, wybranymi na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.
7. Zawierania umów z dostawcami usług polegających na udzieleniu kredytów długoterminowych po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tych zobowiązań.
8. Zapewnienia środków finansowych na rachunku bankowym Gminy w celu wykonania obowiązku spłaty zobowiązań dłużnych w ustalonych terminach.
9. Zaniechania zawierania umów na spłatę zobowiązań dłużnych powodujących kapitalizację odsetek.
10. Zaciągania zobowiązań obciążających jednostkę do wysokości limitów wydatków określonych w budżecie Gminy.
11. Rzetelnego planowania wydatków na realizację wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych w wieloletniej prognozie finansowej jednostki.
12. Dokonywania wydatków bieżących i inwestycyjnych z zachowaniem ich limitów określonych uchwałą budżetową w ramach upoważnień udzielonych organowi wykonawczemu przez Radę Gminy.
13. Przestrzegania obowiązku dokonywania wydatków na zapłatę zobowiązań publiczno-prawnych zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.
14. Zapewnienia środków finansowych na rachunku bankowym jednostki w celu terminowego regulowania zobowiązań Gminy.
15. Przestrzegania obowiązku dokonywania wpłat na rachunek bankowy Gminy wartości wygasłych zobowiązań potrąconych z wierzytelności zobowiązanych.
16. Dokonywania potrąceń z wierzytelności zobowiązanych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

17. Zaniechania ewidencjonowania w księgach rachunkowych jednostki operacji bezgotówkowych rozliczeń na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki.
18. Rzetelnego i prawidłowo pod względem merytorycznym prezentowania danych w zakresie dokonanych wydatków w sporządzonych za poszczególne okresy sprawozdawcze własnych jednostkowych Rb-28S sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych, obejmujących swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i organ jednostki samorządu terytorialnego.
19. Zapewnienia środków finansowych na rachunku bankowym Gminy w celu zapłaty w ustalonych terminach zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego.
20. Podjęcia skutecznych działań organizacyjnych w celu wykorzystania przez Wójta przysługującego ww. urlopu wypoczynkowego.
21. Przekazywania należnych odpisów na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w obowiązujących terminach i wysokościach zgodnie z zasadami obowiązującymi w podanym zakresie.
22. Zaprzestania ewidencjonowania wadium wniesionych przez uczestników przetargów zorganizowanych w celu zbycia nieruchomości gminnych jako dochody jednostki samorządu terytorialnego przed zawarciem umów nabycia tych nieruchomości i zaliczeniem wniesionych wadium na poczet ich ceny.
23. Klasyfikowania wydatków budżetowych zgodnie z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.
24. Wykazywania w sprawozdaniach budżetowych zobowiązań wymagalnych oraz wartości przychodów z tytułu kredytów i pożyczek i spłat tych zobowiązań zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
25. Zachowania staranności w terminowym wykonywaniu obowiązków przy wprowadzaniu do ksiąg rachunkowych jednostki osiągniętych przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczącymi danego roku obrotowego.
26. Przestrzegania obowiązku ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki samorządu terytorialnego na ostatni dzień roku obrotowego, polegającego na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania w nich zapisów z zachowaniem terminu określonego przepisami o rachunkowości.

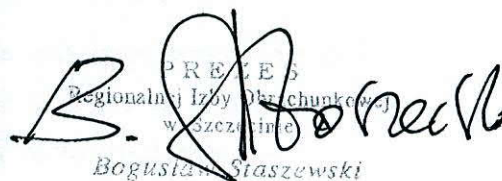
27. Dokonywania zapisów na koncie 130 Rachunek bieżący jednostki z zachowaniem zasad określonych szczególnymi zasadami rachunkowości obowiązującymi jednostki budżetowe.
28. Nadawania dowodom księgowym numerów identyfikacyjnych, odpowiadających stosownym zapisom w dzienniku.
29. Ewidencjonowania należności i zobowiązań wymagalnych jednostki w sposób umożliwiający sprawdzenie ww. danych wykazanych w sprawozdaniach sporządzonych przez jednostkę.
30. Dokonywania zapisów w księgach rachunkowych wyłącznie operacji, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym oraz zgodnie ich treścią ekonomiczną i zasadami obowiązującymi w podanym zakresie.
31. Wprowadzania rzetelnych zapisów na konto 135 02 w oparciu o dane wynikające z wyciągów bankowych rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z zachowaniem zasad obowiązujących w podanym zakresie.
32. Bezwzględnego zaprzestania wykorzystywania rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych do gromadzenia, a następnie wydatkowania środków na zadania bieżące Gminy.
33. Zamieszczania w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ich ceny ustalonej przez biegłego rzeczoznawcę w operatach szacunkowych.
34. Ogłaszania przetargów na sprzedaż nieruchomości z zachowaniem terminów obowiązujących w podanym zakresie.
35. Objęcia ewidencją środków trwałych kanalizacji deszczowej nabytej przez Gminę w 2014 r.
36. Przeniesienia nakładów inwestycyjnych poniesionych na budowę kolejki wąskotorowej na środki trwałe, eksploatowane przez spółkę komunalną „Nadmorska Kolej Wąskotorowa”, uzyskane w wyniku zakończenia realizacji ww. zadania inwestycyjnego (etapów).

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych,

dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Bogusław Staszewski

Do wiadomości :

Agnieszka Tasarz
Przewodnicząca
Rady Gminy w Rewalu